

Publicatie 1 - onderzoeksproject 'Matroesjka'

Onderwerp: berichtgeving Nederlandse media over Rusland

10 november 2019

[Onderzoeksproject 'Matroesjka'](#) begint bescheiden met het afbakenen van het onderzoeksgebied. In de eerste fase worden twee publicaties in De Groene Amsterdammer en de berichtgeving over die artikelen in andere media geanalyseerd. Het gaat om deze twee publicaties:

['Hoe Russische trollen inspelen op westerse angsten'](#)
en
['Over ons onderzoek'](#)

Voordat ons inhoudelijke onderzoek begint willen we eerst de vraag beantwoorden:

a) Zijn de claims van De Groene Amsterdammer verifieerbaar?

Het antwoord is 'ja', maar het was een flinke klus om dat mogelijk te maken.

Wij hebben net als de auteurs de [database met ruim drie miljoen tweets](#) met de programmeertaal Python doorzocht met de door De Groene gekozen zoektermen. Dit leverde ruim 11.000 zoekresultaten op. De Groene Amsterdammer heeft handmatig tweets die niets met MH17 te maken hebben verwijderd en kwam zo uit op 'ruim drieduizend' tweets. Er is geen inzage in dit filteringsproces, dus dit deel van het onderzoek hebben wij niet kunnen repliceren.

Feit is dat journalisten van de De Groene [Robert van der Noordaa](#) en [Coen van de Ven](#) een eigen database samenstelden en hun claims hebben gebaseerd op basis van [deze dataset](#) [411Kb .XLSX-bestand].

Nadere bestudering van de dataset

1) Opvallend is dat de dataset zeer onoverzichtelijk is en voor het overgrote deel uit Russischtalige tweets bestaat. Om de gegevens toegankelijk en bruikbaar voor niet Russisch sprekende onderzoekers te maken hebben we alle tweets vertaald en in een PDF-bestand gezet. In totaal gaat het om 3.009 tweets.

Bekijken en [downloaden van PDF met alle 3.009 vertaalde tweets](#). [4,16Mb]

2) We stellen vast dat in de door De Groene gebouwde dataset 220 tweets dubbel zijn opgevoerd. Dubbel = exact dezelfde tweet van dezelfde handle op dezelfde datum.

Bekijken en [downloaden van PDF met 440 duplicaten \(220x2\)](#). [738Kb]

3) Van de 3.009 tweets zijn er in totaal 208 niet in het Russisch.

Bekijken en [downloaden van 208 niet Russischtalige tweets](#). [283Kb]

4) Van de 208 niet Russischtalige tweets zijn er:

9 in het Duits

191 in het Engels

1 in het Frans

3 in het Nederlands

3 in het Oekraïens

De drie Nederlandstalige (re)tweets:

@CHERNENKONIKOLA · 10 Jan, 2017 - 22:32

Detail @tomvennink. Heb @GrahamWP_UK zeker ontmoet in DNR. Met bezoek aan het gebied van MH17 was hij niet mee, dagen erop ook niet gezien

<https://t.co/Pa8NvnSp9t>

@GLEBNIKON · 11 Jan, 2017 - 00:07

Detail @tomvennink. Heb @GrahamWP_UK zeker ontmoet in DNR. Met bezoek aan het gebied van MH17 was hij niet mee, dagen erop ook niet gezien

<https://t.co/Pa8NvnSp9t>

@LYSIKVINKOVA · 30 Dec, 2016 - 22:01

Eerder vandaag spraken @MES_Beck en ik met een aantal universiteit studenten over hun dagelijkse leven nu en hun gedachte over de toekomst

<https://t.co/f0DFu1nOZp>

5) Analyse van door De Groene gebruikte zoektermen

De 66 gebruikte zoektermen zijn:

298, 777, almaz, antay, antwoord, antwoorden, bellingscat, Bellingcat, bewijsmateriaal, Boeing, boek, cockpit, crashsite, DSB, getuige, hoogte, inslag, JIT, malaysian, militairen, neergestort, onderzoek, onderzoeksteam, oosten, raket, rebellen, rebellen, rookpluim, Rusland, straaljager, su25, su-25, technisch, verenigde, vliegtuig, wrak, wrakstukken, Алмаз-Антей, Антей, боинг, боинга, Бук, Бука, Грэм, Грэмом, Катастрофа, крушении, малайзийским, Нидерланд, Нидерландов, Ракету, рейса, Росавиация, самолета, трагедии, трибунала, Филлипсом, ракет, авиакатастрофе, малазийск, Су-24, Су 24, Су24, MH 17, MH-17, MH17.

De zoektermen zijn onder te verdelen in Latijns en Cyrillisch schrift.

antay	0	Су 24	0
antwoorden	0	Су24	0
bewijsmateriaal	0	Су-24	2
crashsite	0	малайзийским	6
getuige	0	Катастрофа	9
hoogte	0	Грэмом	10
inslag	0	Филлипсом	10
MH 17	0	авиакатастрофе	13
MH-17	0	Грэм	14
militairen	0	Ракету	18
neergestort	0	малазийск	33
onderzoek	0	самолета	39
onderzoeksteam	0	рейса	62
oosten	0	Бука	82
raket	0	трагедии	87
rookpluim	0	боинга	159
straaljager	0	Бук	165
verenigde	0	ракет	166
vliegtuig	0	Алмаз-Антей	171
wrak	0	Антей	177
wrakstukken	0	Росавиация	181
DSB	0	Нидерландов	202
Rusland	0	боинг	235
su25	0	крушении	272
boek	0	трибунала	285
technisch	0	Нидерланд	447
su-25	0		
almaz	0		
antwoord	0		
cockpit	0		
malaysian	3		
JIT	4		
rebellen	4		
rebellen	4		
298	12		
bellingcat	64		
Bellingcat	64		
777	78		
Boeing	1123		
MH17	1311		

Opvallend: 30 van de 40 voornamelijk Nederlandse zoektermen leveren nul hits op. Wat is de functie van deze zoekwoorden?

Voor meer informatie en updates: [Onderzoeksproject 'Matroesjka'](#)